

Praha 29. 9. 2020

Poskytnutí informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím a sdělení o odložení části žádosti podle téhož zákona

Vážený pane

Ministerstvu financí byla dne 17. září 2020 doručena Vaše žádost o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. Vaše žádost je formulována takto:

(Z) veřejných zdrojů (například zde: https://echo24.cz/a/SQ2Wq/jedna-uctenka-pro-vice-osob-u-stoluje-prohresek-proti-eet-mini-schillerova-padla-za-to-ipokuta?utm_source=www.seznam.cz&utm_medium=sekce-zinternetu#dop_ab_variant=0&dop_req_id=iMxJ1qXFEuz-202009171626&dop_source_zone_name=hpfeed.sznhp.box) jsem se dozvěděl, že v parlamentu proběhla debata k pokutě 5000 Kč za vystavení souhrnné účtenky za platbu pro celý stůl. Přičemž hosté se u stolu na platbu skládali. Cituji předmětnou část, ke které směřují mé dotazy: "Akceptací takového postupu vzniká prostor pro obcházení evidence tržeb a snižuje se tak její efektivita. Je to obdobné, jako kdyby podnikatel evidoval například tržby za celý den vždy jen jednou souhrnnou částkou," stojí v odpovědi na Munzarovu interpelaci. Tento přístup podle ministryně také zkresluje data v systému a vytváří prostor pro manipulace. Argumentuje tím, že podle zákona musí být zaslána datová zpráv s údaji o evidované tržbě uskutečněné v hotovosti, směnkou, šekem nebo třeba stravenkou.

Já osobně nemám moc rád hromadnou platbu, na kterou se hosté skládají – a to proto, že pro mě se stává situace nepřehlednou, jakou výši činí má osobní útrata. Ale obecně, pokud se na tomto způsobu platby shodne osazenstvo stolu s podnikatelem, principálně v tom nevidím naprosto žádný problém vůči státu. Na účtence totiž musí být všechny položky, které hosté spotřebovali. Setkal jsem se se situacemi, kdy hostinský při takovémto způsobu platby něco přidal (tedy okradl hosty), ale nevím o žádné situaci, kdy by naopak něco z účtenky ubral (ošidil evidenci tržby vůči státu). Pokud by k takové manipulaci došlo, pak je naopak jednodušší dohodnout se s jedním hostem, než s celým stolem. Při takovéto hromadné platbě nevidím žádný prostor pro řečené – tedy srovnání s nějakou méně přehlednou denní souhrnnou tržbou. Dle mého názoru je naprosto lhostejné (samozřejmě z pohledu evidence tržby), zda u stolu platí za všechny pouze jeden host, nebo se jednotliví hosté na místě skládají k zaplacení jedné účtenky. Výsledek evidované tržby musí být v obou případech stejný.

Otázky:

1. Kdy došlo ke zmíněné situaci?

2. Kde vzniklo tvrzení uvedené v citaci (který úřad)?

3. Jakým způsobem došel autor takového tvrzení k závěru, že hosty poskládaná platba za jeden stůl je stejná, jako souhrnná částka za celý den tržeb?

4. Jaký je výklad autora (nebo příslušného úřadu) citovaného tvrzení, že se v takovém případě jedná o obcházení evidence tržeb?

5. Dělá si z nás paní ministryně ... blázny?

Odpovědi zejména na otázky 3 a 4 považuji za velmi důležité, protože ty pro mě znamenají předvídatelnost jednání státu (úřadů) vůči mé osobě, případně vůči mému podnikání (pro rozhodování o tom, zda je riziko vstupu do podnikání, ke kterému se váže EET, pro mě únosné).

K Vaší žádosti Vám Ministerstvo financí sděluje následující:

Co se týče prvního bodu Vaší žádosti, Ministerstvo financí upozorňuje, že podle § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. platí, že *povinnými subjekty, které mají podle tohoto zákona povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, jsou státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce*. Působnost Ministerstva financí je vymezena zákonem č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Podle zákona č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů, přitom Ministerstvo financí není součástí finanční správy.

Případ, na který se dotazujete ve Vaší žádosti, byl řešen Finanční správou České republiky – Ministerstvo financí tento případ neřešilo. Konkrétními údaji, které se týkají Vámi uvedené situace (např. kdy konkrétně došlo k udělení pokuty) Ministerstvo financí nedisponuje, neboť se nejedná o údaje, které spadají do působnosti Ministerstva financí.

Pro zjištění dané informace, kterou má k dispozici Finanční správa České republiky, doporučujeme obrátit se přímo na Generální finanční ředitelství. Kontakt na Generální finanční ředitelství je následující: Lazarská 15/7, 117 22 Praha 1; ID datové schránky: p9iwj4f; e-mail: podatelna@fs.mfcr.cz.

S ohledem na shora uvedené Ministerstvo financí bod 1. Vaší žádosti podle § 14 odst. 5 písm. c) zákona č. 106/1999 Sb. **odkládá**.

Co se týče dalších bodů Vaší žádosti, uvádí Ministerstvo financí následující:

V únoru letošního roku se obrátil poslanec Ing. Vojtěch Munzar na ministryni financí s písemnou interpelací ve věci udělování pokut podnikatelům. Relevantní dokumenty jsou zveřejněny na internetových stránkách Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, konkrétně na adrese <https://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=8&CT=761&CT1=0>. Slova ministryně financí citovaná v článku, na který odkazujete, jsou uvedena v odpovědi na písemnou interpelaci poslance Ing. Vojtěcha Munzara.

Ministerstvo financí v této souvislosti pokládá za nutné zdůraznit, že dané tvrzení ministryně financí je vytrženo z kontextu. Zároveň upozorňuje, že v daném článku je řada nepřesností a vzájemně si odporujících informací. Již samotný nadpis článku, který budí dojem, že „platit u stolu za více osob je prohřešek proti EET“, není věcně správný a je nezbytné se proti němu ohradit.

Evidence tržeb vůbec nelimituje, kdo a jak může platit. Pouze říká, že ke každé relevantní platbě je nutno vystavit účtenku. Pokud někdo u stolu platí za všechny ostatní konzumující (i za situace, když se společně na platbu složí), pak se jedná o jednu platbu a musí být vystavena jedna účtenka. Pokud platí každý zákazník za sebe zvlášť, pak se samozřejmě jedná o určité množství jednotlivých/samostatných plateb a je nutné vystavit odpovídající množství účtenek, nikoliv jednu souhrnnou. Při nákupu v obchodě by zřejmě zákazníci také rozporovali, pokud by dostali společně jednu souhrnnou účtenku, na níž by byly obsaženy jejich separátní nákupy, které platili sami za sebe.

Zákon o evidenci tržeb stanoví, že účtenka má být vystavena tomu, od koho plyne evidovaná tržba, a to nejpozději v okamžiku uskutečnění této evidované tržby. V oblasti podnikání zaměřeného na poskytování stravovacích služeb je obvyklé, že je služba poskytována současně více osobám, přičemž nemusí být předem zřejmé, kdo tržbu za poskytnutí služby uhradí, resp. zda se bude v konkrétním případě jednat o jednu či více plateb, tzn. o jednu či více evidovaných tržeb.

V případě, že poplatník přijímá více plateb (např. každý z hostů hradí pouze svou útratu), musí ke každé takto přijaté platbě vystavit účtenku zvlášť, neboť se jedná o více evidovaných tržeb. V praxi je celkem běžné, že se číšník u stolu nejprve zeptá, zda si hosté přejí platit zvlášť či dohromady, a podle toho vystaví příslušný počet účtenek tomu, kdo bude úhradu provádět. I pokud by číšník přinesl jednu účtenku, ačkoli zákazníci chtějí hradit zvlášť (číšník se např. spletl či nesprávně vyhodnotil záměr zákazníků, čemuž mohlo přispět například i jejich nejednoznačné vyjádření), nic mu nebrání, aby po vyjasnění situace ještě před přijetím plateb odešel a vystavil správný počet účtenek odpovídající počtu přijímaných tržeb. Obdrželi-li zákazníci, od kterých poplatníkovi plynou evidované tržby, své účtenky nejpozději v okamžiku uskutečnění tržby, je daný postup zcela v souladu se zákonem. Pokud zákazníci účtenku neobdrží, jedná se o porušení povinnosti vystavit účtenku a může následovat správní řízení, ve kterém budou vyhodnoceny všechny okolnosti případu, zohledněny všechny polehčující a přitěžující okolnosti (počet zjištění, případná recidiva apod.). Výsledkem pak může v některých případech dle zjištěných okolností i uložení trestu (napomenutí či pokuty). V případech nevystavení účtenky je vždy postupováno s přihlédnutím k tomu, zda byla částka odpovídající uskutečněným tržbám zaevidována v systému evidence tržeb. Pokud došlo k zaslání údajů o evidované tržbě do systému evidence tržeb, lze hovořit o zásadně nižší míře společenské škodlivosti protiprávního jednání. Pokud se jedná o banální pochybení, pak Finanční správa České republiky obecně přistupuje k vysvětlování tohoto pochybení ve snaze vyhnout se ze strany poplatníka opakování tohoto jednání. Pokud by se jednalo o opakované či záměrné obcházení, pak je samozřejmě přístup kontrolních orgánů přísnější.

V případech, kdy by se jednalo o hromadnou platbu za všechny zákazníky sedící u jednoho stolu, za skupinu, za uzavřenou společnost apod., kdy platbu provádí

jedna vybraná osoba, vystaví číšník účtenku a předá jí do dispozice osobě, od níž evidovaná tržba plyne. Toto vystavení jedné účtenky, pokud se jedná o jednu přijatou platbu odpovídající celkové částce za útratu celého stolu, skupiny, uzavřené společnosti, je přitom v souladu se zákonem o evidenci tržeb.

Může samozřejmě vznikat nekonečná množina situací při interakci zákazník a obsluhující. Nicméně vždy by se daná situace měla hodnotit ve vztahu k vůli zákazníka, a to by mělo mít i odraz do chování obsluhy a ve vystavení buď jedné, nebo více účtenek dle dané konkrétní situace. Zde pak platí již výše zmíněný princip, že účtenka má být dána do dispozice tomu, od koho tržba plyne, tedy jde-li o společnou platbu (na kterou se třeba i ostatní zákazníci/konzumenti společně složí), která je provedena prostřednictvím jednoho hosta, postačí vydat jednu účtenku právě tomuto hostovi. Jsou-li platby prováděny obsluze každým z hostů zvlášť, pak musí každý host dostat účtenku.